

यः कथ्यते इति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥

बंदिबंदिनं निजयाहृतुः निजगृहतुः संप्रसारणाभावाद्यर्थं नितरां याहवत् आचरतुरिति वा ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ अष्टकत्वः अष्टवारं अष्टसु स्थाने
लोमश उवाच यः कथ्यते मंत्रविदग्धबुद्धिरौद्दालकिः श्वेतकेतुः पृथिव्यां ॥ तस्याश्रमं पश्य न रेद्रपुण्यं सदाफलैरुपपन्नं महीजैः ॥ १ ॥ साक्षादत्र श्वेतकेतुर्द
दर्श सरस्वतीमानुषदेहरूपां ॥ वेत्स्यामि वाणीमिति संप्रवृत्तां सरस्वतीं श्वेतकेतुर्बभाषे ॥ २ ॥ अस्मि न युगे ब्रह्मकृतां वरिष्ठावास्तां मुनीमा तुलभाग्निनेयौ ॥ अष्टा
वक्रश्चैव कहोडसूनु रौद्दालकिः श्वेतकेतुः पृथिव्यां ॥ ३ ॥ विदेहराजस्य महीपतेस्तौ विप्रावुभौ मा तुलभाग्निनेयौ ॥ प्रविश्य ज्ञायत न विवादे बंदिनिजग्राह तुरप्र
मेयौ ॥ ४ ॥ उपास्व कौतय सहानुजस्त्वं तस्याश्रमं पुण्यतमं प्रविश्य ॥ अष्टावक्रं यस्य दौहित्रमादुर्यो सौ बंदिजनकस्याथ यज्ञे ॥ ५ ॥ वादी विप्राश्चोवाल एवाभि
गम्य वादे भंक्ता मज्जयामास नद्यां ॥ ६ ॥ युधिष्ठिर उवाच कथं प्रभावः सबभूव विप्रस्तथा भूतं यो निजग्राह बंदि ॥ अष्टावक्रः केन चासौ बभूव तत्सर्वं मे लोमश
शंसतत्त्वं ॥ ७ ॥ लोमश उवाच उद्दालकस्य नियतः शिष्य एको नाम्ना कहोड इति विश्रुतो भूत् ॥ शुश्रूषुराचार्यवशानुवर्ती दीर्घकालं सोऽध्ययनं चकार ॥ ८ ॥
तवै विप्रः पर्यचरत्स शिष्यस्तां च ज्ञात्वा परिचर्य गुरुः सः ॥ तस्मै प्रादात्सद्य एव श्रुतं च भार्यां च वैदुहितरं स्वां सुजातां ॥ ९ ॥ तस्यागर्भः समभवदग्निकल्पः सोऽधीया
नं पितरं चाप्युवाच ॥ सर्वो रात्रि मध्ययनं करोषि नेदं पितः सम्यगिवोपवर्तते ॥ १० ॥ उपालब्धः शिष्य मध्ये महर्षिः सतं कोपादुदरस्थं शशाप ॥ यस्मात्कुक्षौ वर्तमा
नो ब्रवीषि तस्माद्दक्रोभवितास्य षट्कृत्वः ॥ ११ ॥ सवै तथा वक्र एवाभ्यजाय दष्टावक्रः प्रथितो वै महर्षिः ॥ अस्यासीद्वै मा तुलः श्वेतकेतुः संतेन तुल्यो वयसा बभूव ॥
॥ १२ ॥ संपीड्यमाना तु तदा सुजाता सा वर्धमानेन सुतेन कुक्षौ ॥ उवाच भर्तारमिदं रहोगता प्रसाधहीनं वसुना धनार्थिनी ॥ १३ ॥ कथं करिष्याम्यधना महर्षे
मासश्चायं दशमो वर्तते मे ॥ नैवास्ति ते वसुकिं चित्रजातार्येनाहमेतामापदं निस्तरेयं ॥ १४ ॥ उक्तस्त्वं भार्यार्यवै कहोडो वित्तस्यार्थे जनकमथाभ्यगच्छतु ॥ सवै
तदा वादविदानि गृह्यनिमज्जितो बंदिनेहाप्सु विप्रः ॥ १५ ॥ उद्दालकस्तं तु तदानीं शम्यसूतेन वा देप्सु निमज्जितं तथा ॥ उवाच तां तत्र ततः सुजाता मष्टावक्रे गूहि
तव्योयमर्थः ॥ १६ ॥ ररक्षसाचापितमस्य मंत्रं जातोऽप्यसौ नैव शुश्राव विप्रः ॥ उद्दालकं पितृवच्चापि मेने तथा षावक्रो भ्रातृवच्छ्वेतकेतुं ॥ १७ ॥ ततो वर्षे द्वादशे
श्वेतकेतुरष्टावक्रं पितुरंके निषण्णं ॥ अपाकर्षद्बुद्ध्यपाणौ रुदं तं नायं तवांकः पितुरित्युक्तवांश्च ॥ १८ ॥

ष्वित्यर्थः ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥